

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI
„Gminnego programu opieki nad zabytkami Gminy Strzelce
Opolskie na lata 2020-2023” i „Gminnego programu opieki nad
zabytkami Gminy Strzelce Opolskie na lata 2024-2027”
za lata 2023-2024 (za okres od dnia 1 stycznia 2023 r.
do dnia 31 grudnia 2024 r.)

STRZELCE OPOLSKIE, LIPIEC 2025

Spis treści

1. Wstęp.....	3
2. Podstawa prawna sporządzenia sprawozdania z realizacji Gminnych programów opieki nad zabytkami Gminy Strzelce Opolskie na lata 2020-2023 oraz na lata 2024-2027.....	3
3. Metodologia.....	4
4. Realizacja	4
5. Podsumowanie.....	23

1. Wstęp

Gminny Program Opieki nad Zabytkami (GPOnZ) to dokument uzupełniający inne lokalne plany i strategie. Określa on kierunki działań administracyjnych w zakresie ochrony zabytków, krajobrazu kulturowego oraz promocji dziedzictwa kulturowego. Program ten dotyczy całej gminy jako jednostki administracyjnej, nie ograniczając się wyłącznie do działań władz gminnych, które mają jedynie częściowy wpływ na instytucje zajmujące się zabytkami.

GPOnZ jest skierowany przede wszystkim do lokalnej społeczności. Ma służyć zarówno właścicielom i użytkownikom zabytkowych obiektów, jak i wszystkim mieszkańcom gminy. Jego celem jest poprawa stanu zachowania zabytków oraz dbałość o dziedzictwo i krajobraz kulturowy, przy aktywnym udziale mieszkańców – zarówno w ich życiu zawodowym, społecznym, jak i poprzez zaangażowanie wynikające z posiadania czy użytkowania takich obiektów.

Do zadań władz publicznych należy wspieranie i rozwijanie mechanizmów, które pomagają w skutecznej opiece nad zabytkami oraz tworzenie odpowiednich warunków dla tego typu inicjatyw.

W ramach programu określa się konkretne działania – tzw. priorytety, które mają na celu poprawę stanu zabytków, ich dostosowanie do współczesnych potrzeb (adaptację), odnowę (rewaloryzację) oraz zwiększenie ich dostępności dla mieszkańców i turystów. Co dwa lata przygotowywane jest sprawozdanie z realizacji programu, które pozwala ocenić skuteczność działań i dostosować je do zmieniających się warunków prawnych, społecznych i ekonomicznych. Wyniki tej analizy służą jako podstawa do opracowania kolejnych edycji programu oraz innych dokumentów strategicznych gminy.

Niniejsze Sprawozdanie obejmuje realizację zadań dla wyznaczonych kierunków działań, zawartych w „Gminnym programie opieki nad zabytkami Gminy Strzelce Opolskie na lata 2020-2023” i „Gminnym programie opieki nad zabytkami Gminy Strzelce Opolskie na lata 2024-2027” za lata 2023-2024, tj. za okres od dnia 1 stycznia 2023 r. do dnia 31 grudnia 2024 r.

2. Podstawa prawna sporządzenia sprawozdania z realizacji Gminnych programów opieki nad zabytkami Gminy Strzelce Opolskie na lata 2020-2023 oraz na lata 2024-2027

Zgodnie z art. 87 ust. 5 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2024 r. poz. 1292 z późn. zm.), Burmistrz zobowiązany jest do sporządzania co dwa lata sprawozdania z realizacji GPOnZ i przedstawienia go Radzie Miejskiej w celu oceny skuteczności prowadzonych działań.

Przygotowanie takiego dokumentu powinno być poprzedzone kompleksową analizą poziomu realizacji założeń programowych. Ocena ta musi uwzględniać stopień wykonania zadań ujętych w GPOnZ, który obowiązuje w czteroletnim horyzoncie czasowym. Szczególne znaczenie ma nie tylko liczba zrealizowanych przedsięwzięć, ale również ich jakość, trwałość rezultatów, efektywność wykorzystanych środków oraz wpływ na poprawę stanu zachowania zabytków i wzrost społecznej świadomości w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego.

Sprawozdanie powinno również wskazywać napotkane trudności, ewentualne przesunięcia lub zmiany w harmonogramie działań oraz zawierać rekomendacje dotyczące dalszych kierunków działań w zakresie opieki nad zabytkami na poziomie lokalnym. Dzięki temu stanowi ono nie tylko narzędzie sprawozdawcze, ale również ważny instrument planistyczny i ewaluacyjny, służący doskonaleniu polityki gminy w obszarze ochrony dziedzictwa kulturowego.

3. Metodologia

Sprawozdanie sporządzono na podstawie danych i informacji uzyskanych z następujących komórek organizacyjnych Urzędu Miejskiego w Strzelcach Opolskich:

- Referat Rolnictwa i Ochrony Środowiska,
- Referat Infrastruktury Technicznej i Inwestycji,
- Referat Spraw Społecznych i Rozwoju Gminy,
- Referat Promocji i Turystyki Gminy,
- Referat Administracyjno-Gospodarczy,
- Referat Zamówień Publicznych,
- Biuro Architekta Miejskiego,

oraz z następujących jednostek:

- Gminny Zarząd Mienia Komunalnego,
- Strzelecki Ośrodek Kultury,
- Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji,
- Gminny Zarząd Oświaty.

4. Realizacja

Zebrane dane i informacje zostały uporządkowane zgodnie z zakresem działań określonych w dokumentach: „Gminny program opieki nad zabytkami Gminy Strzelce Opolskie na lata 2020-2023” oraz „Gminny program opieki nad zabytkami Gminy Strzelce Opolskie na lata 2024-2027”. W opracowaniu uwzględniono wyłącznie zadania, które zostały faktycznie zrealizowane, pomijając działania planowane lub będące w trakcie realizacji. Takie podejście pozwala na rzetelną ocenę efektów dotychczasowych prac w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego gminy.

PRIORYTET I: Ochrona i świadome kształtowanie krajobrazu kulturowego gminy, jako element rozwoju gospodarczo-społecznego gminy Strzelce Opolskie.

1. Zadanie: Poprawa dostępności do poszczególnych obiektów zabytkowych poprzez udostępnienie obiektów dla zwiedzających w ścisłej współpracy z właścicielami tych obiektów.

- **Udostępniono następujące obiekty: wieża ratuszowa, szczeliny przeciwlotnicze na Placu Żeromskiego w ramach „spacerów miejskich” z oddziałem PTTK Centrum Edukacji Ekologicznej ze Strzelec Opolskich (dalej PTTK CEE).**
- **W ramach projektu Parafii św. Wawrzyńca w Strzelcach Opolskich Gmina jako Partner merytoryczny i finansowy projektu pn. „Remont zabytkowych obiektów sakralnych w Strzelcach Opolskich” utworzyła Punkt Informacji Turystycznej przy ul. Parafialnej 2. Ewidencja odwiedzin Punktu prowadzona jest od 1 stycznia 2024 r.**
- **W sierpniu 2023 r. zakończono rozpoczęte w listopadzie 2022 r. prace w budynku w zespole szkoły w Dziewkowicach przy ul. Strzeleckiej 1 w wyniku których budynek został odrestaurowany. Obiekt – oprócz przeznaczenia na cele szkolne (klasy lekcyjne) – jest otwarty dla lokalnej społeczności. Organizowane są tu m.in. spotkania lokalnych organizacji i stowarzyszeń oraz warsztaty. Jest to miejsce przystępne dla osób z niepełnosprawnością i seniorów, którzy mogą aktywniej i pełniej uczestniczyć**

w wydarzeniach organizowanych w odnowionym obiekcie. W budynku uruchomiona została ekspozycja fotografii przybliżających historię Dziewkowic oraz pokazujących jak na przestrzeni lat zmieniała się sama miejscowość.

2. Zadanie: Współpraca oraz wspieranie działań instytucji oraz organizacji turystycznych w zakresie ustalenia potrzeb rozwoju bazy turystycznej i propagowania walorów gminy, rozwinięcia informacji turystycznej w miejscach najliczniej uczęszczanych przez turystów oraz podjęcie działań w celu utworzenia muzeum miejskiego.

- **Z oddziałem PTTK CEE w Strzelcach Opolskich była zawarta umowa o współpracy w ramach której organizowano cykliczne „spacery miejskie” dla mieszkańców i turystów.**
- **Utworzono Punkt Informacji Turystycznej, który był prowadzony od grudnia 2023 r. przez PTTK CEE.**
Koszty: w 2023 r. – 5 500 zł, w 2024 r. – 24 000 zł.
- **Dzierżawa ściany zewnętrznej budynku Muzeum Sztuki Sakralnej w Ligocie Dolnej pod billboard z reklamą turystyki gminy.**
Koszty: w 2023 r. – 6 000 zł, w 2024 r. – 7 200 zł.

3. Oznakowanie obiektów ujętych w Gminnej Ewidencji Zabytków, wraz ze zdjęciami, w Systemie Informacji Przestrzennej gminy Strzelce Opolskie.

- **Nie wprowadzono oznaczeń obiektów ujętych w Gminnej Ewidencji Zabytków w Systemie Informacji Przestrzennej Gminy Strzelce Opolskie.**
Z wykazem obiektów ujętych w Gminnej Ewidencji Zabytków można się zapoznać się na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Strzelcach Opolskich bip.strzelceopolskie.pl: Menu „Komunikaty i wykazy” → „Komunikaty Biura Architekta Miejskiego” → „GMINNA EWIDENCJA ZABYTKÓW”.

4. Zadania dla Gminnej Ewidencji Zabytków:

Zakładanie nowych kart adresowych w uzgodnieniu z Wojewódzkim Urzędem Ochrony Zabytków dla zabytków dotychczas nierozpoznanych i nie uwzględnionych w ewidencji, a istotnych dla obrazu dziedzictwa kulturowego na terenie gminy.

- **W okresie od dnia 1 stycznia 2023 r. do dnia 31 grudnia 2024 r. nie założono nowych kart adresowych.**

Systematyczne uzupełnianie kart adresowych o uzyskane nowe dane i aktualizowaną w przypadku zmian w wyniku rozbiórek i remontów dokumentację fotograficzną.

- **Gminna Ewidencja Zabytków jest systematycznie uzupełniana o przekazywane przez Starosty Strzeleckiego pozwolenia na budowę, pozwolenia na rozbiórkę albo zgłoszenia – wynikające z ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2025 r. poz. 418).**

Skreślenia z ewidencji obiektów nieistniejących oraz takich, które utraciły cechy zabytkowe w wyniku modernizacji w porozumieniu z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

- **Nie dodano i nie usunięto kart adresowych z GEZ. Rozpoczęto procedurę o wyłączenie 9 obiektów budowlanych – obiektów zabytkowych z Gminnej Ewidencji Zabytków – zwrócono się o opinię do WKZ w Opolu (czerwiec 2023 r.)**

Obiekty te znajdowały się na terenie gminy Strzelce Opolskie w miejscowościach: Strzelce Opolskie, Kadłub, Ligota Górna, Rozmierka, Rozmierz i Roźniatów. Budynki zostały rozebrane po wcześniejszym uzyskaniu pozwolenia na rozbiórkę wydanego przez Starostę Strzeleckiego.

5. Zadanie: Coroczne rezerwowanie środków w budżecie gminnym przeznaczonych na dofinansowania prac konserwatorskich i remontów dla właścicieli zabytków (ujętych w GEZ i wpisanych do rejestru zabytków).

- Corocznie w budżecie Gminy Strzelce Opolskie zabezpieczane są środki finansowe z przeznaczeniem na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub znajdujących się w Gminnej Ewidencji Zabytków. Posiadaczom lub właścicielom zabytków udzielane są dotacje celowe na ww. prace na warunkach określonych w Uchwale Nr LXXII/578/2023 Rady Miejskiej w Strzelcach Opolskich z dnia 27 września 2023 r. z uwzględnieniem późniejszych zmian.
- W budżecie Gminy Strzelce Opolskie na 2023 r. na ww. zadania zabezpieczono 30 000 zł. W 2023 r. do Urzędu Miejskiego nie wpłynął żaden wniosek o udzielenie dofinansowania.
- W budżecie Gminy Strzelce Opolskie na 2024 r. zabezpieczono 50 000 zł z przeznaczeniem na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub znajdujących się w Gminnej Ewidencji Zabytków oraz dodatkowo kwotę 107 726,61 zł stanowiącą udział własny Gminy w realizacji zadania inwestycyjnego dofinansowanego z II edycji Rządowego Programu Odbudowy Zabytków (RPOZ). Łączna kwota pozyskanych środków z RPOZ wynosi 302 973,39 zł.

LP.	PRZEDMIOT DOTACJI NAZWA ZADANIA	PODSTAWA PRAWNA UDZIELENIA DOTACJI	KWOTA W ZŁ
2023			
1	Nie udzielono dotacji z powodu braków wniosków o udzielenie dofinansowania.		0,00
2024			
1	Pałac w Błotnicy Strzeleckiej Wykonanie niezbędnych prac konserwatorskich i robót budowlanych w Zespole pałacowym w Błotnicy Strzeleckiej.	Uchwała Nr 232/2022 Rady Ministrów z dnia 23 listopada 2022 r. w sprawie ustanowienia Rządowego Programu Odbudowy Zabytków oraz Uchwała Nr LXXII/578/2023 Rady Miejskiej w Strzelcach Opolskich z dnia 27 września 2023 r. oraz Uchwała Nr LXXVII/630/2024 Rady Miejskiej w Strzelcach Opolskich z dnia 31 stycznia 2024 r. zmieniona przez Uchwałę Nr VII/48/2024 Rady Miejskiej w Strzelcach Opolskich z dnia 26 września 2024 r.	410 700,00*
* Na kwotę dotacji 410 700,00 zł składa się kwota dofinansowania z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków (edycja II) w wysokości 302 973,39 zł oraz kwota 107 726,61 zł z budżetu Gminy Strzelce Opolskie. Zadanie zostało podzielone na trzy etapy. W 2024 r. w ramach I etapu zadania wykorzystano kwotę stanowiącą udział własny Gminy (107 726,61 zł). Kwota dofinansowania z RPOZ zostanie wypłacona w bieżącym roku na kolejne dwa etapy zadania. Umowa dotacyjna została zawarta w dniu 30 września 2024 r.			

2	Kościół parafialny w Kadłubie pw. Chrystusa Króla	Uchwała Nr LXXII/578/2023 Rady Miejskiej w Strzelcach Opolskich z dnia 27 września 2023 r.	30 000,00
	Remont klatki schodowej zlokalizowanej w wieży kościoła pw. Chrystusa Króla w Kadłubie	oraz Uchwała Nr LXXVIII/636/2024 Rady Miejskiej w Strzelcach Opolskich z dnia 28 lutego 2024 r.	
Umowa dotacyjna została zawarta w dniu 29 marca 2024 r.			

6. Zadanie: Utrzymanie obiektów zabytkowych we właściwym stanie technicznym i estetycznym oraz prowadzenie prac remontowo-konserwatorskich przy obiektach zabytkowych, stanowiących własność gminy.

LP.	OBIEKTY STANOWIĄCE WŁASNOŚĆ GMINY	
	OBIEKT/LOKALIZACJA/RODZAJ PRAC	KWOTA W ZŁ
2023		
1	Budynek w zespole szkoły, ul. Strzelecka 1, Dziewkowice: - rewaloryzacja budynku	1 196 914,50 <i>(w tym 1 000 000,00 – z Fundacja Most the Most w ramach konkursu „Nasz Zabytek”)</i>
2	Szkoła, ul. Strzelecka 3, Dziewkowice: - montaż i remont monitoringu - remont instalacji elektrycznej - remont sieci teleinformatycznej - poprawa efektywności energetycznej	4 280,40 5 875,03 755,00 1 184 209,90 <i>(w tym 545 396,78 – Fundusze Norweskie)</i>
3	Ratusz, Plac Myśliwca 1, Strzelce Opolskie: - bieżąca konserwacja - awarie i remonty pomieszczeń - naprawa zegarów Ratusza - system p.poż, alarmowy i przeglądy techniczne - Grand „Dostępny Samorząd” – przedsięwzięcie mające na celu poprawę dostępności do usług publicznych osób o różnych rodzajach niepełnosprawności	24 000,00 7 200,00 7 000,00 9 580,00 119 000,00
4	Fontanna, Pomnik Myśliwca, Plac Myśliwca, Strzelce Opolskie: - bieżące konserwacje i remonty	23 200,00
5	Budynek (była szkoła), ul. Marka Prawego 21, Strzelce Opolskie: Przebudowa obiektu byłej szkoły: - bieżąca konserwacja - awarie i remont pomieszczeń - system p.poż, alarmowy i przeglądy techniczne	15 350,00 26 000,00 9 700,00

6	Budynek, ul. Dąbrowskiego 16, Strzelce Opolskie: - sporządzenie audyty remontowego - sporządzenie projektu ocieplenia - aktualizacja kosztorysu inwestorskiego remontu pokrycia dachu - remont budynku mieszkalno-usługowego wraz z ociepleniem, zmianą kolorystyki oraz wymianą pokrycia dachu obiektu	3 000,00 6 027,00 246,00 313 200,00
7	Kamienica, Plac Żeromskiego 9, Strzelce Opolskie: - remont budynku mieszkalnego wielorodzinnego z częścią usługową wraz z ociepleniem obiektu, zmianą kolorystyki elewacji oraz zmianą sposobu ogrzewania w lokalu mieszkalnym: - wykonanie instalacji odgromowej wraz z uziomami i pomiarami - sporządzenia audyty remontowego - sporządzenie projektu remontu wraz z termomodernizacją budynku	464 900,00 11 016,00 3 690,00 10 455,00
8	Dom, ul. Powstańców Śląskich 16, Strzelce Opolskie: - wykonanie projektu ocieplenia budynku - audyt remontowy - aktualizacja kosztorysu inwestorskiego wymiana więźby dachowej wraz z pokryciem dachu	6 027,00 4 305,00 615,00
9	Dom, ul. Bolesława Prusa 7,7a, Strzelce Opolskie: - wymiana WLZ wraz z wymiana instalacji i wyłączników głównych prądu	7 000,00
10	Dom, ul. Strzelecka 6, Płużnica Wielka: - remont schodów zewnętrznych w budynku - przebudowa budynku mieszkalno-usługowego wraz ze zmianą sposobu użytkowania poddasza na izbę pamięci (usługa użyteczności publicznej – świetlica wiejska) ETAP 1 - pełnienie funkcji kierownika budowy ETAP 1	19 440,00 146 370,00 5 000,00
11	Dom w zespole szkoły, ul. Strzelecka 5, Dziewkowice: - remont pokrycia dachu na budynku mieszkalnym	137 200,00
12	Dom, ul. Strzelecka 4, Niwki: - remont klatki schodowej	21 492,00
13	Zespół kąpieliska miejskiego, ul. Opolska, Strzelce Opolskie: - modernizacja kompleksu sportowego Centrum Rekreacji Wodnej i Sportu w Strzelcach Opolskich – opracowanie programu funkcjonalno-użytkowego	41 250,00
14	Hala sportowa, Plac Żeromskiego 5A, Strzelce Opolskie: - rewitalizacja obiektów sportowych w gminie Strzelce Opolskie - termomodernizacja hali sportowej	714 931,64
15	Mogiła lotników polskich na cmentarzu, ul. Gogolińska, Strzelce Opolskie: - bieżące konserwacje i remonty	1 700,00
16	Mogiła zbiorowa powstańców śląskich na cmentarzu; Kalinów: - bieżące konserwacje i remonty	1 700,00
17	Mogiła zbiorowa powstańców śląskich na cmentarzu, ul. Kościelna, Rozmierz: - bieżące konserwacje i remonty	1 700,00

18	Mogiła Franciszka Waloszka (powstańca śląskiego) na cmentarzu, ul. Kościelna, Szymiszów: - bieżące konserwacje i remonty	1 700,00
19	Zabytkowy park w Strzelcach Opolskich i Kalinowicach: - bieżące utrzymanie	916 658,12
20	Pomnik krzyża, ul. 1-go Maja, Strzelce Opolskie: - poprawa stanu obiektu historycznego w sołectwie Adamowice	3 500,00
21	Kapliczka, ul. Ujazdowska, Strzelce Opolskie: - renowacja kapliczki przydrożnej w sołectwie Mokre Łany	4 300,00
SUMA		4 047 804,69
2024		
1	Szkoła, ul. 1 Maja 26, Strzelce Opolskie: - remont elewacji ściany szczytowej	11 065,00
2	Szkoła, ul. Szkolna 3, Rozmierka: - remont dachu	2 572,85
3	Ratusz, Plac Myśliwca 1, Strzelce Opolskie: - bieżąca konserwacja - awarie i remonty pomieszczeń - system p.poż, alarmowy i przeglądy techniczne	15 900,00 195 148,00 8 550,00
4	Fontanna z pomnikiem Myśliwca, Plac Myśliwca, Strzelce Opolskie: - bieżące konserwacje i remonty	17 500,00
5	Budynek (była szkoła), ul. Marka Prawego 21, Strzelce Opolskie: - bieżąca konserwacja - awarie i remont pomieszczeń - system p.poż, alarmowy i przeglądy techniczne	17 750,00 9 100,00 8 500,00
6	Dom, ul. Strzelecka 6, Płużnica Wielka: - przebudowa budynku mieszkalno-usługowego (usługa użyteczności publicznej - świetlica wiejska), wraz ze zmianą sposobu użytkowania poddasza na izbę pamięci - aktualizacja dokumentacji oraz kosztorysu inwestorskiego - zmiana sposobu użytkowania poddasza na izbę pamięci ETAP 2 - pełnienie funkcji kierownika budowy ETAP 2 - przygotowanie mapy powykonawczej geodezyjnej - Izba Pamięci	214 635,00 1 000,00 3 500,00 861,00
7	Dom, ul. Powstańców Śląskich 16, Strzelce Opolskie: - remont budynku mieszkalno-usługowego wielorodzinnego wraz z ociepleniem, wymianą konstrukcji dachu wraz z pokryciem, zmianą kolorystyki elewacji oraz zmianą sposobu ogrzewania obiektu - rozbiórka budynków gospodarczych - kierownik rozbiórki budynków gospodarczych - wykonanie aktualizacji dokumentacji projektowej oraz kosztorysu dla zadania "Wymiana wewnętrznej instalacji gazowej w budynku" - aktualizacja dokumentacji projektowej oraz kosztorysu inwestycyjnego dla zadania "Wymiana konstrukcji dachu" - pełnienie funkcji kierownika budowy - wykonanie nawierzchni z kostki betonowej	393 120,00 18 204,00 1 000,00 1 000,00 2 706,00 4 000,00 24 415,50

8	Dom, ul. Mickiewicza 3, Strzelce Opolskie: - przebudowa instalacji gazowej wraz ze zmianą sposobu ogrzewania na c.o. etażowe gazowe w lokalu mieszkalnym przy ul. Mickiewicza 3/10	27 694,44
	- przebudowa i rozbudowa wewnętrznej instalacji gazowej wraz z budową instalacji c.o. etażowe na paliwo gazowe w lokalu mieszkalnym przy ul. Mickiewicza 3/9	28 894,26
	- budowa wewnętrznej instalacji gazowej wraz z budową wewnętrznej instalacji c.o. etażowe na paliwo gazowe w lokalu mieszkalnym przy ul. Mickiewicza 3/2	39 960,00
9	Dom, ul. Bolesława Prusa 7-7a, Strzelce Opolskie: - remont budynku mieszkalnego wielorodzinnego wraz z ociepleniem obiektu oraz zmianą kolorystyki elewacji	395 820,00
	- opracowanie audytu remontowego	4 305,00
	- remont kominów wraz z wymianą ławy kominiarskiej	14 580,00
	- wykonanie projektu ocieplenia budynku	7 872,00
10	Kamienica, ul. Rynek 24, Strzelce Opolskie: - sporządzenie audytu remontowego	4 305,00
	- projekt remontu wraz z termomodernizacją	9 225,00
	- przygotowanie dokumentacji projektowej instalacji gazowej wraz z projektem budowy instalacji c.o. i kosztorysem inwestorskim	8 700,00
	- zlecenie dokumentacji technicznej dla zadania „Remont budynku mieszkalnego wielorodzinnego wraz z ociepleniem, remontem dachu, zmianą kolorystyki oraz zmianą sposobu ogrzewania obiektu, znajdującego się w miejscowości Strzelce Opolskie przy ul. Rynek 24”	22 230,00
11	Hala warsztatu lotniczego przy dawnym zespole folwarcznym, ul. Wiejska 20, Ligota Dolna: - remont pokrycia dachu na budynku hali warsztatu lotniczego	62 500,00
12	Kamienica, ul. Krakowska 24, Strzelce Opolskie: - remont budynku mieszkalno-usługowego wielorodzinnego wraz z ociepleniem, zmianą kolorystyki oraz zmianą sposobu ogrzewania obiektu	587 300,00
	- sporządzenie audytu remontowego	4 305,00
	- sporządzanie projektu remontu wraz z termomodernizacją	8 487,00
	- przygotowanie dokumentacji projektowej zmiana sposobu ogrzewania	5 800,00
13	Zespół kąpieliska miejskiego, ul. Opolska, Strzelce Opolskie: - modernizacja kompleksu sportowego Centrum Rekreacji Wodnej i Sportu w Strzelcach Opolskich (Program "Polski Ład")	13 924 658,19
14	Wozownia, ul. Strzelecka 1, Niwki: - renowacja budynku wozowni	15 000,00
15	Zadanie: Przebudowa i rozbudowa ul. Marka Prawego w Strzelcach Opolskich (etap I)	5 485 319,74
16	Zadanie: Program funkcjonalno-użytkowy wraz z kosztorysem inwestorskim działki nr 1141/3, ul. Powstańców Śląskich, Strzelce Opolskie	7 380,00
17	Zadanie: Projekt remontu/rewitalizacji wraz z kosztorysem i przedmiarem podwórka, ul. Krakowska 3, Strzelce Opolskie	4 920,00

18	Zadanie: „Wykonanie prac konserwatorskich w zakresie konserwacji zachowanego fragmentu muru miejskiego z kamienia wapiennego łączonego wapienno-piaskową zaprawą, zlokalizowanego w rejonie ul. Opolskiej w Strzelcach Opolskich na granicy działki 1974/3, o długości ok. 35m i wysokości prawie 4m, na terenie starego miasta wpisanego do rejestru zabytków	86 100,00
19	Mogiła lotników polskich na cmentarzu, ul. Gogolińska, Strzelce Opolskie: - bieżące konserwacje i remonty	1 850,00
20	Mogiła zbiorowa powstańców śląskich na cmentarzu, Kalinów: - bieżące konserwacje i remonty	1 850,00
21	Mogiła zbiorowa powstańców śląskich na cmentarzu, ul. Kościelna, Rozmierz: - bieżące konserwacje i remonty	1 850,00
22	Mogiła Franciszka Waloszka (powstańca śląskiego) na cmentarzu, ul. Kościelna, Szymiszów: - bieżące konserwacje i remonty	1 850,00
23	Zabytkowy park w Strzelcach Opolskich i Kalinowicach: - bieżące utrzymanie	1 189 805,28
24	W okresie od 22-26.02.2024 r. wykonano prace malarskie pomieszczenia Sali sportowej przy Placu Żeromskiego 5 A	14 760
25	W terminie od lipca do sierpnia zrealizowano zadanie pn.: „Renowacja parkietu na sali gimnastycznej przy Placu Żeromskiego 5a w Strzelcach Opolskich”	30 350,00
SUMA		14 525 471,19

Kompleks sportowy – Centrum Rekreacji Wodnej i Sportu w Strzelcach Opolskich przy ul. Opolskiej

- **Gminny Zarząd Oświaty w potrzebach budżetowych na kolejny rok budżetowy uwzględni nakłady na prace remontowo-inwestycyjne w obiektach oświatowych ujętych w Gminnej Ewidencji Zabytków.**

Na rok 2025 w budżecie ujęte zostały środki na:

- **wykonanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej dot. zadania pn. Przebudowa pomieszczeń budynku w ZPO w Rozmierce ze zmianą sposobu użytkowania części mieszkalnej budynku na potrzeby funkcjonowania szkoły podstawowej – plan 116 850 zł,**
- **przebudowę pomieszczeń budynku w ZPO w Rozmierce ze zmianą sposobu użytkowania części mieszkalnej budynku na potrzeby funkcjonowania szkoły podstawowej – plan 500 000 zł,**
- **wykonanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej dot. zadania pn. Przebudowa budynku świetlicy wiejskiej w Szczepanku z adaptacją części parteru na przedszkole oraz przebudową kotłowni i instalacji c.o. na gazową – plan 70 000 zł.**

7. Zadanie: Długofalowa rewaloryzacja zabytkowego układu urbanistycznego miasta Strzelec Opolskich, poprzez systematyczną renowację kamienic, utrzymanie budynku ratusza w dobrym stanie, prac przy odbudowie zamku.

- **Gmina wykonuje systematyczne prace w obrębie zabytkowego układu urbanistycznego miasta Strzelec Opolskich. W okresie sprawozdawczym wykonano następujące działania:**
 - **remont zabytkowej bramy zamkowej w Strzelcach Opolskich,**
 - **sprawowano opiekę nad bieżącym utrzymaniem budynku ratusza, Plac Myśliwca 1, Strzelce Opolskie,**
 - **prace remontowe przy budynku, ul. Dąbrowskiego 16, Strzelce Opolskie,**
 - **działania projektowe i prace remontowe w budynku ul. Krakowska 3, Strzelce Opolskie,**
 - **działania projektowe i prace remontowe kamienicy, ul. Rynek 24, Strzelce Opolskie,**
 - **bieżące konserwacje i remonty fontanny przy Pomnik Myśliwca, Plac Myśliwca, Strzelce Opolskie,**
 - **wykonano program funkcjonalno-użytkowy wraz z kosztorysem inwestorskim dla działki nr 1141/3, ul. Powstańców Śląskich, Strzelce Opolskie,**
 - **przeprowadzenie prac konserwatorskich fragmentu muru miejskiego z kamienia wapiennego łączonego wapienno-piaskową zaprawą, zlokalizowanego w rejonie ul. Opolskiej w Strzelcach Opolskich na granicy działki 1974/3.**

8. Zadanie: Prowadzenie okresowych kontroli stanu zachowania obiektów zabytkowych wpisanych do rejestru zabytków: stanowiących własność gminy, w celu wytypowania najbardziej zagrożonych, wymagających niezbędnych remontów; na tej podstawie opracowanie planu remontów.

- **Ocena potrzeb remontowych w obiektach oświatowych ujętych w Gminnej Ewidencji Zabytków odbywa się m.in. na podstawie protokołów z przeglądów budowlanych, wskazań dyrektorów jednostek lub innych czynności kontrolnych.**

9. Zadanie: Rewaloryzacja obszarów i obiektów zabytkowych z możliwością ich adaptacji do nowych funkcji.

- W sierpniu 2023 r. zakończono, rozpoczęte w listopadzie 2022 r., prace w budynku w zespole szkoły w Dziewkowicach przy ul. Strzeleckiej 1 w wyniku których budynek został odrestaurowany. Obiekt – oprócz przeznaczenia na cele szkolne (klasy lekcyjne) – jest otwarty dla lokalnej społeczności. Organizowane są tu m.in. spotkania lokalnych organizacji i stowarzyszeń oraz warsztaty. Jest to miejsce przystępne dla osób z niepełnosprawnością i seniorów, którzy mogą aktywniej i pełniej uczestniczyć w wydarzeniach organizowanych w odnowionym obiekcie. W budynku uruchomiona została ekspozycja fotografii przybliżających historię Dziewkowic oraz pokazujących jak na przestrzeni lat zmieniała się sama miejscowość.

10. Zadanie: Zapoznanie właścicieli i dysponentów obiektów zabytkowych z możliwościami korzystania z programowych funduszy Wspólnoty Europejskiej. Dysponowanie aktualnymi informacjami o możliwościach starania się o środki pozabudżetowe na dofinansowanie prac konserwatorskich przy obiektach zabytkowych.

- Właściciel budynku w zespole szkoły w Dziewkowicach przy ul. Strzeleckiej 1 (Gmina Strzelce Opolskie) we współpracy z mieszkańcami Dziewkowic pozyskał grant w wysokości 1 mln zł na restaurację obiektu z fundacji Most the Most w ramach konkursu Nasz Zabytek.

11. Zadanie: Wspieranie lub prowadzenie prac porządkowych na terenach zabytkowej zieleni projektowanej oraz cmentarzach znajdujących się na terenie gminy, po uprzednim zaopiniowaniu zakresu prac i użytych metod z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

- W 2023 r. na prace porządkowe na terenach zabytkowych parków oraz cmentarzach znajdujących się na terenie gminy wydano – 928 658,12 zł, natomiast w 2024 r. – 199 055,28 zł.

2023 r.	
MIEJSCE/ZAKRES PRAC	KWOTA W ZŁ
Mogiła lotników polskich na cmentarzu, ul. Gogolińska, Strzelce Opolskie: bieżące konserwacje i remonty	1 700,00
Mogiła Teofila Paździóra (powstańca śląskiego) na cmentarzu w Strzelcach Opolskich: bieżąca konserwacja i remonty	1 700,00
Mogiła zbiorowa powstańców śląskich na cmentarzu; Kalinów: bieżące konserwacje i remonty	1 700,00
Mogiła zbiorowa powstańców śląskich na cmentarzu, ul. Kościelna, Rozmierz: bieżące konserwacje i remonty	1 700,00
Mogiła Franciszka Waloszka (powstańca śląskiego) na cmentarzu, ul. Kościelna, Szymiszów: bieżące konserwacje i remonty	1 700,00
Zabytkowy park w Strzelcach Opolskich i Kalinowicach: bieżące utrzymanie	916 658,12
Pomnik krzyża, ul. 1-go Maja, Strzelce Opolskie: poprawa stanu obiektu historycznego w sołectwie Adamowice	3 500,00
Kapliczka, ul. Ujazdowska, Strzelce Opolskie: - renowacja kapliczki przydrożnej w sołectwie Mokre Łany	4 300,00

2024 r.	
MIEJSCE/ZAKRES PRAC	KWOTA W ZŁ
Mogiła lotników polskich na cmentarzu, ul. Gogolińska, Strzelce Opolskie: bieżące konserwacje i remonty	1 850,00
Mogiła zbiorowa powstańców śląskich na cmentarzu, Kalinów: bieżące konserwacje i remonty	1 850,00
Mogiła Teofila Paździora (powstańca śląskiego) na cmentarzu w Strzelcach Opolskich: bieżąca konserwacja i remonty	1 850,00
Mogiła zbiorowa powstańców śląskich na cmentarzu, ul. Kościelna, Rozmierz: bieżące konserwacje i remonty	1 850,00
Mogiła Franciszka Waloszka (powstańca śląskiego) na cmentarzu, ul. Kościelna, Szymiszów: bieżące konserwacje i remonty	1 850,00
Zabytkowy park w Strzelcach Opolskich i Kalinowicach: bieżące utrzymanie	1 189 805,28

12. Zadanie: Uaktualnienie uchwały w sprawie zasad udzielania dotacji z budżetu gminy na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane dotyczące zabytków, uwzględniające obowiązujące przepisy dające możliwość dotowania także obiektów ujętych w gminnej ewidencji zabytków.

- W dniu 18 października 2023 r. weszła w życie Uchwała Nr LXXII/578/2023 Rady Miejskiej w Strzelcach Opolskich z dnia 27 września 2023 r. w sprawie zasad udzielania dotacji celowej z budżetu Gminy Strzelce Opolskie na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków lub znajdującym się w gminnej ewidencji zabytków (Dz. Urz. Woj. Opolskiego poz. 2947).

Do ww. uchwały wprowadzono następujące zmiany:

- 1) na podstawie Uchwały Nr LXXXI/655/2024 Rady Miejskiej w Strzelcach Opolskich z dnia 29 września r. w związku z przyjęciem przez Komisję Europejską nowego rozporządzenia Nr 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* obowiązującego w okresie od 1 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2030 r. przewidującego możliwość przyznawania pomocy *de minimis* w sposób prawomocny przez okres kolejnych 6 miesięcy po upływie okresu jego obowiązywania, tj. do dnia 30 czerwca 2031 r. (Dz. Urz. woj. opolskiego poz. 1302);
- 2) na podstawie Uchwały Nr VIII/69/2024 Rady Miejskiej w Strzelcach Opolskich z dnia 30 października 2024 r. w związku z koniecznością zmiany danych Inspektora Ochrony Danych w *Klauzuli informacyjnej* we wzorze wniosku o udzielenie dotacji (Dz. Urz. Woj. Opolskiego poz. 2929).

13. Zadanie: Wspieranie działań związanych z zabezpieczeniem obiektów zabytkowych przed pożarem, zniszczeniem i kradzieżą (montaż instalacji przeciwpożarowej i alarmowej, zabezpieczeń przeciw włamaniom, znakowanie i ewidencjonowanie zabytków ruchomych itp.).

- W ramach prac realizowanych w 2023 r. w budynku Zespołu Placówek Oświatowych w Dziewkowicach, ul. Strzelecka 3, przeprowadzono montaż i remont monitoringu w budynku szkoły, remont instalacji oraz remont sieci teleinformatycznej.
- W ramach rewaloryzacji budynku w zespole szkoły w Dziewkowicach przy ul. Strzeleckiej 1 wykonane zostały nowe instalacje, teren wokół zabytkowego obiektu objęty jest monitoringiem.

14. Zadanie: Stały monitoring oraz aplikowanie o środki z programów wspierających rewitalizację obiektów zabytkowych oraz ochronę dziedzictwa kulturowego.

- **W ramach projektu grantowego pn.: „Dostępny Samorząd” Gmina pozyskała 119 000 zł na realizację zadań związanych z dostosowaniem budynku ratusza do osób ze szczególnymi potrzebami.**
- **Gmina pozyskała Grant w wysokości 1 mln zł na restaurację budynku w zespole szkoły w Dziewkowicach przy ul. Strzeleckiej 1 z fundacji Most the Most w ramach konkursu Nasz Zabytek.**
- **Gmina zdobyła dofinansowanie na poprawę efektywności energetycznej budynku szkoły w Dziewkowicach przy ul. Strzeleckiej 3 w ramach funduszy norweskich.**

PRIORYTET II: Promocja dziedzictwa kulturowego i edukacja służąca budowaniu tożsamości kulturowej mieszkańców gminy Strzelce Opolskie.

15. Zadanie: Wspieranie działań i ścisła współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi w sferze ochrony zabytków.

- **Współpraca z fundacją Most the Most, w ramach której pozyskano Grant w wysokości 1 mln zł na restaurację budynku w zespole szkoły w Dziewkowicach przy ul. Strzeleckiej 1 w ramach konkursu Nasz Zabytek.**

16. Zadanie: Wydawanie i wspieranie publikacji, folderów promocyjnych, przewodników poświęconych problematyce dziedzictwa kulturowego gminy.

- **2023 r.:**
 - zakup książek na temat zamków i pałaców – 190 egz. – 6 200 zł,
 - zakup książek na temat drewnianych kościołów – 200 egz. – 2 600 zł,
 - zakup folderu na temat zabytków Strzelce Opolskiej – 1 000 egz. - 3 360 zł.
- **2024 r.:**
 - wydano 4 000 szt. pocztówek za kwotę 1 240 zł
 - zakup folderu na temat zabytków Strzelce Opolskiej – 2 000 egz. – 6 000 zł.
- **W ramach realizacji projektu pn. „Remont zabytkowych obiektów sakralnych w Strzelcach Opolskich”, w którym Gmina Strzelce Opolskie była Partnerem, zostało wydane 1000 szt. publikacji książkowej poświęconej lokalnemu dziedzictwu kulturalnemu. Nie gromadzono danych o osobach zainteresowanych publikacją.**

17. Zadanie: Prowadzenie działalności edukacyjnej skierowanej do młodzieży szkolnej poprzez organizowanie dla niej wystaw, konkursów szkolnych popularyzujących historię gminy oraz jej zabytki itp.

- **Są to stałe działania prowadzone przez jednostki oświatowe.**

18. Zadanie: Nagłaśnianie, promowanie i informowanie lokalnej społeczności o ważnych odkryciach konserwatorskich i archeologicznych w celu budowania tożsamości historycznej oraz kreowania właściwych zachowań wobec dziedzictwa kulturowego.

- W związku z realizacją Grantu w wysokości 1 mln zł na restaurację budynku w zespole szkoły w Dziewkowicach przy ul. Strzeleckiej 1 z fundacji Most the Most w ramach konkursu Nasz Zabytek prowadzona była strona internetowa, gdzie znajdują się informacje o prowadzonych działaniach, fundacji, zdjęcia z postępu prac oraz linki do informacji medialnych. Ponadto na profilu facebookowym Gminy Strzelce Opolski zamieszczane były zdjęcia i informacje o postępie prac.

Podobna sytuacja miała miejsce w przypadku prac prowadzonych w budynku szkoły w Dziewkowicach przy ul. Strzeleckiej 3 w ramach funduszy norweskich.

19. Zadanie: Promowanie imprez folklorystycznych, warsztatów, przeglądów, festiwali, lokalnych obrzędów, jako produktów turystycznych stanowiących o tożsamości gminy.

- Na terenie gminy organizowany jest szereg imprez, których tematyka związana jest z lokalnymi obrzędami, tradycjami i kulturą.

Wydarzenia związane z lokalnymi obrzędami, tradycjami i kulturą

Gminny Program Opieki nad Zabytkami na lata 2024-2027

PRIORYTET I: Ochrona i świadome kształtowanie krajobrazu kulturowego gminy, jako element rozwoju gospodarczo - społecznego gminy Strzelce Opolskie.

1. Zadanie: Podejmowanie starań o uzyskanie środków zewnętrznych na rewaloryzację zabytków będących własnością gminy.

- **W 2024 r. Gmina Strzelce Opolskie podpisała umowę o przyznanie pomocy na realizację zadania pn. „Przebudowa zbiorników retencyjnych w parku w Kalinowicach wraz z infrastrukturą towarzyszącą” w ramach naboru uzupełniającego Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. W ramach prac przewidziano: zaprojektowanie i realizację robót budowlanych związanych z przebudową istniejących dwóch zbiorników retencyjnych, zagospodarowanie terenu w postaci budowy nawierzchni utwardzonych – droga tłuczniowa przeznaczonych dla ruchu pieszego oraz potrzeb obsługi terenu objętego opracowaniem, wykonanie nawierzchni trawiastych wraz z odpowiednim przygotowaniem podłoża oraz nasadzeń, budowa elementów małej architektury na terenie objętym opracowaniem tj. ławki i kosze na śmieci.
Wartość inwestycji: 538 740 zł.**

2. Zadanie: Kontynuacja w udzielaniu dotacji zgodnie z obowiązującą uchwałą w sprawie zasad udzielania dotacji celowej z budżetu Gminy Strzelce Opolskie na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków lub znajdującym się w gminnej ewidencji zabytków.

- **Zakres przedstawiono przy zadaniach z Gminnego programu opieki nad zabytkami Gminy Strzelce Opolskie na lata 2020-2023, zadanie 5.**

3. Zadanie: Realizacja zadań własnych gminy Strzelce Opolskie w kwestii poprawy stanu i utrzymania obiektów zabytkowych, będących jej własnością lub współwłasnością.

- **Zakres przedstawiono przy zadaniach z Gminnego programu opieki nad zabytkami Gminy Strzelce Opolskie na lata 2020-2023, zadanie 6.**

4. Zadanie: Zaplanowane działania przy obiektach stanowiących własność gminy Strzelce Opolskie:

- **Zaplanowano remont budynku wraz z ociepleniem obiektu i zmianą kolorystyki ul. Bolesława Prusa 7-7a w Strzelcach Opolskich.**
- **Planowane są prace modernizacyjne (dostosowanie części obiektu na potrzeby oddziału przedszkolnego, wymiana instalacji elektrycznej oraz zmiana sposobu ogrzewania na gazowe) budynku dawnej szkoły w Szczepanku (ul. Strzelecka 101).**

5. Zadanie: Opracowywanie sprawozdań z realizacji zadań GPOnZ zgodnie z przepisami co dwa lata, następnie przedstawienie sprawozdania na sesji Rady Miejskiej.

- **Ostatnie sprawozdanie z realizacji zadań „Gminnego programu opieki nad zabytkami Gminy Strzelce Opolskie na lata 2020-2023” zostało wykonane w 2023 roku za lata 2021-2022 i przedstawione na sesji Rady Miejskiej w dniu 28 czerwca 2023 r.**

6. Zadanie: Wprowadzenie i egzekwowanie zasad ochrony materialnego dziedzictwa kulturowego w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

- W okresie od dnia 1 stycznia 2023 r. do dnia 31 grudnia 2024 r. uchwalono:

- obowiązujący od dnia 5 marca 2023 r. „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Strzelce Opolskie dla wsi Kadlub”, przyjęty Uchwałą Nr LXIII/497/2023 Rady Miejskiej w Strzelcach Opolskich z dnia 25 stycznia 2023 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Strzelce Opolskie dla wsi Kadlub (Dz. Urz. Woj. Op. z dnia 2 lutego 2023 r. poz. 484), oraz jego zmianę obowiązującą od dnia 8 lutego 2024 r., przyjętą Uchwałą Nr LXXVI/621/2023 Rady Miejskiej w Strzelcach Opolskich z dnia 29 grudnia 2023 r. w sprawie uchwalenia zmiany „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Strzelce Opolskie dla wsi Kadlub” (Dz. Urz. Woj. Op. z dnia 8 stycznia 2024 r. poz. 121), w którym ustalono w § 7 zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym krajobrazów kulturowych, oraz dóbr kultury współczesnej, cyt.:

„1) na terenie objętym planem znajdują się następujące zabytki nieruchome objęte ochroną prawną na podstawie wpisu do rejestru zabytków, których lokalizację wskazano na rysunku planu:

- a) rządcówka w zespole dworsko-folwarcznym, XIX w., ul. Wodna 11, dz. ozn. nr ewid. gruntu 1471, nr rej. zabytków 1045/65 z dnia 02.06.1965 r.,*
- b) czworak w zespole dworsko-folwarcznym, XIX w., ul. Wodna 15, dz. ozn. nr ewid. gruntu 1157, nr rej. zabytków 1045/65 z dnia 02.06.1965 r.,*
- c) czworak w zespole dworsko-folwarcznym, XIX w., ul. Wodna 9, dz. ozn. nr ewid. gruntu 1162, nr rej. zabytków 1045/65 z dnia 02.06.1965 r.;*

2) w odniesieniu do obiektów zabytkowych, o których mowa w pkt 1, zasady postępowania i prowadzenia robót budowlanych określają przepisy odrębne z zakresu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami;

3) obejmuje się ochroną konserwatorską następujące obiekty zabytkowe, których lokalizację wskazano na rysunku planu:

- a) tartak wodny - ul. Barwinek 7,*
- b) dom w zespole tartaku wodnego - ul. Barwinek 7,*
- c) pomnik krzyża - ul. Dworcowa 45,*
- d) dom - ul. Dworcowa 57,*
- e) dworzec kolejowy - ul. Dworcowa 61,*
- f) dawna poczta - ul. Dworcowa 76,*
- g) dawna szkoła - ul. Kolejowa 2,*
- h) dom - ul. Krótka 8,*
- i) obora ze stodołą - ul. Krótka 8,*
- j) obora - ul. Leśna 8,*
- k) stodoła - ul. Młyńska 1,*
- l) młyn wodny - ul. Młyńska 2,*
- m) budynek mieszkalno-gospodarczy - ul. Piaskowa 4,*
- n) budynek mieszkalno-gospodarczy - ul. Piaskowa 6,*
- o) karczma - ul. Piaskowa 9,*
- p) budynek mieszkalno-gospodarczy - ul. Piaskowa 24,*
- q) dom - ul. Piaskowa 26,*
- r) dom - ul. Piaskowa 28,*
- s) obora ze stodołą - ul. Polna 1,*

- t) kaplica - ul. Powstańców Śląskich,
 - u) przepust wodny na rzece Jemielnicy - ul. Powstańców Śląskich,
 - v) kościół parafialny pw. Chrystusa Króla - ul. Powstańców Śląskich 3,
 - w) spichlerz - ul. Powstańców Śląskich 5,
 - x) stodoła - ul. Powstańców Śląskich 5,
 - y) karczma - ul. Powstańców Śląskich 12,
 - z) dom ze stodołą - ul. Powstańców Śląskich 30,
 - aa) most nad odnogą rzeczki Jemielnicy - ul. Wodna,
 - bb) dom z oborą w zespole dworsko-folwarcznym - ul. Wodna 15,
 - cc) dom mieszkalny z częścią gospodarczą - ul. Wolności 5,
 - dd) obora - ul. Wolności 7,
 - ee) dom - ul. Wolności 23,
 - ff) dom - ul. Wolności 25,
 - gg) cmentarz rzymsko-katolicki - ul. Zamkowa,
 - hh) dwór - ul. Zamkowa 5;
- 4) w odniesieniu do obiektów zabytkowych, o których mowa w pkt 3, ustala się następujące zasady ochrony:
- a) wymagane jest utrzymanie dotychczasowych gabarytów obiektu i kształtu dachu,
 - b) jako pokrycie dachowe należy stosować wyłącznie historyczne pokrycie dachowe właściwe dla danego obiektu lub dachówkę ceramiczną, z dopuszczeniem łupka,
 - c) w obrębie poszczególnych obiektów objętych ochroną należy zachować jednolitą formę stolarki okien i drzwi zewnętrznych - dopuszcza się wymianę stolarki, przy czym należy zachować pierwotne wielkości otworów okiennych i drzwiowych, kształt oraz ich podział,
 - d) ochronie podlega detal architektoniczny i materiał elewacji,
 - e) pomnik krzyża należy zachować w stanie istniejącym, z dopuszczeniem przeniesienia w inne miejsce dostępne publicznie jeżeli wynika to z potrzeb przebudowy układu komunikacyjnego,
 - f) przepust wodny i most na rzece Jemielnicy należy zachować w stanie istniejącym, z dopuszczeniem koniecznych zmian związanych z gospodarką wodną;
- 5) uwzględnia się następujące stanowiska archeologiczne udokumentowane, o potwierdzonej lokalizacji, ujęte w ewidencji zabytków archeologicznych, których lokalizacje wskazano na rysunku planu:
- a) nr 1 - punkt osadniczy (neolit), lokalizacja nieokreślona,
 - b) nr 2 - ślad osadnictwa (neolit), lokalizacja przybliżona,
 - c) nr 3 - punkt osadniczy (pradzieje, późne średniowiecze),
 - d) nr 4 - punkt osadniczy (epoka kamienia), lokalizacja nieokreślona,
 - e) nr 5 - punkt osadniczy (mezolit), lokalizacja nieokreślona,
 - f) nr 6 - osada produkcyjna (XIV-XV w.);
- 6) dla udokumentowanych stanowisk archeologicznych, o potwierdzonej lokalizacji, ustala się następujące zasady ochrony - prace ziemne należy prowadzić z uwzględnieniem możliwości odkrycia niezainwentaryzowanych zabytków archeologicznych oraz z uwzględnieniem wymogów wynikających z przepisów odrębnych z zakresu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami;
- 7) w celu ochrony układu przestrzennego zabudowy dworsko-folwarcznej ustanawia się strefę ochrony konserwatorskiej, oznaczoną na rysunku planu, w której ustala się następujące zasady ochrony:

- a) *nakazuje się utrzymanie kształtu dachów, w tym dachu mansardowego dla dworu i dachów symetrycznych, dwuspadowych, o kącie nachylenia połaci 40°÷45°, dla zabudowań gospodarczych i mieszkalno-gospodarczych, z zastrzeżeniem ustaleń, o których mowa w pkt 2 i 4,*
 - b) *nakazuje się stosowanie kamienia naturalnego do utwardzenia dróg i placów,*
 - c) *ustala się nakaz ochrony starodrzewu.”;*
- **obowiązujący od dnia 7 grudnia 2024 r. „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Strzelce Opolskie dla obszaru obejmującego południową część Osiedla Piastów Śląskich”, przyjęty Uchwałą Nr VIII/58/2024 Rady Miejskiej w Strzelcach Opolskich z dnia 30 października 2024 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Strzelce Opolskie dla obszaru obejmującego południową część Osiedla Piastów Śląskich (Dz. Urz. Woj. Op. z dnia 6 listopada 2024 r. poz. 2925), w którym ustalono w § 7 zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym krajobrazów kulturowych, oraz dóbr kultury współczesnej, cyt.:**
- „1) obejmuje się ochroną konserwatorską następujące obiekty zabytkowe, ujęte w gminnej ewidencji zabytków, których lokalizację wskazano na rysunku planu:*
 - a) *wieżowa stacja transformatorowa – ul. Adama Mickiewicza 7,*
 - b) *obora w zespole folwarcznym – ul. Adama Mickiewicza 18,*
 - c) *rządcówka w zespole folwarcznym – ul. Adama Mickiewicza 18a,*
 - d) *czworak w zespole folwarcznym – ul. Adama Mickiewicza 18b,*
 - e) *czworak w zespole folwarcznym – ul. Adama Mickiewicza 18c;*
 - 2) w odniesieniu do obiektów zabytkowych, o których mowa w pkt 1, ustala się następujące zasady ochrony:*
 - a) *wymagane jest utrzymanie dotychczasowych gabarytów obiektu i kształtu dachu,*
 - b) *jako pokrycie dachowe należy stosować wyłącznie historyczny rodzaj pokrycia dachowego, właściwego dla danego obiektu,*
 - c) *w obrębie poszczególnych obiektów objętych ochroną należy zachować jednolitą formę stolarki okien i drzwi zewnętrznych – dopuszcza się wymianę stolarki, przy czym należy zachować pierwotne wielkości otworów okiennych i drzwiowych, kształt oraz ich podział,*
 - d) *ochronie podlega detal architektoniczny i materiał elewacji.”.*
- **Rada Miejska w Strzelcach Opolskich podjęła Uchwałę Nr VII/44/2024 z dnia 26 września 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego gminy Strzelce Opolskie. Zbieranie wniosków zakończyło się 22 listopada 2024 r. i obecnie opracowywany jest projekt planu ogólnego Gminy Strzelce Opolskie.**

7. Zadanie: Wspieranie lub prowadzenie prac porządkowych na terenach zabytkowych parków oraz cmentarzach znajdujących się na terenie gminy, po uprzednim zaopiniowaniu zakresu prac i użytych metod z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

- **Zakres przedstawiono przy zadaniach z Gminnego programu opieki nad zabytkami Gminy Strzelce Opolskie na lata 2020-2023, zadanie 11.**

8. Zadanie: Długofalowa rewaloryzacja zabytkowego układu urbanistycznego miasta Strzelce Opolskie, poprzez systematyczną renowację kamienic, utrzymanie budynku ratusza w dobrym stanie, prac przy odbudowie zamku.

- **Zakres przedstawiono przy zadaniach z Gminnego programu opieki nad zabytkami Gminy Strzelce Opolskie na lata 2020-2023, zadanie 7.**

9. Zadanie: Coroczna aktualizacja Planu ochrony zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych.

- **Ostatnia aktualizacja Planu ochrony zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych: 8 czerwca 2021 r.**

10. Zadanie: Aktualizacja Gminnej Ewidencji Zabytków.

- **Nie wykonano aktualizacji. Rozpoczęto procedurę o wyłączenie obiektów zabytkowych z Gminnej Ewidencji Zabytków – zwrócono się o opinię do WKZ w Opolu.**

PRIORYTET II: Promocja dziedzictwa kulturowego i edukacja służąca budowaniu tożsamości kulturowej mieszkańców gminy Strzelce Opolskie.

11. Zadanie: Promowanie imprez folklorystycznych, warsztatów, przeglądów, festiwali, lokalnych obrzędów, jako produktów turystycznych stanowiących o tożsamości gminy.

- **Imprezy/wydarzenia zorganizowane w 2023 r.:**
 - **EDUKO „Opolskie wzory haftowane i malowane nie tylko na płótnie i porcelanie – 16 824,49 zł,**
 - **Kolędniczy – 268,40 zł,**
 - **Otwarty konkurs zdobienia jaj Wielkanocnych i Jarmark Wiosenno-Świąteczny – 1 610 zł,**
 - **Dożynki Gminne – 5 600 zł,**
 - **Działania związane z tradycją na świetlicach wiejskich - (warsztaty, Wodzenia niedźwiedzia, konkursy kroszonkarskie i robienia palmy itd.) - około 10 działań około 3 000 zł.**
- **Imprezy/wydarzenia zorganizowane w 2024 r.:**
 - **„Z zapalem tkamy o tradycje jakie mamy” – 3 980 zł – warsztaty tkackie,**
 - **„We wspólnej Unii o tradycje dbamy i tkamy jak nasze babcie i mamy” – 21 832,60 zł – warsztaty tkackie,**
 - **„Bawelniane torby i zakładki makramowe” – 5 600 zł,**
 - **„Szydelkowy sygnał dobra – dziergamy i rozweselamy” – 4 870 zł,**
 - **„Wzór opolski w sercu i na ceramice. Dbamy o nasze tradycje” – 6 000 zł,**
 - **Otwarty konkurs zdobienia jaj Wielkanocnych i Jarmark Wiosenno-Świąteczny – 2 445,34 zł,**
 - **Działania związane z tradycją na świetlicach wiejskich – (warsztaty, Wodzenia niedźwiedzia, konkursy kroszonkarskie i robienia palmy itd. – około 10 działań – około 3 000 zł.**

Działania związane z tradycją na świetlicach wiejskich

12. Zadanie: Opracowanie ulotek promujących zabytki gminy (również w formie edukacyjnej).

- **W 2024 r. nie podjęto działań zmierzających do opracowania ulotek promujących zabytki gminy.**

5. Podsumowanie

W zakresie ochrony i opieki nad zabytkami Gmina Strzelce Opolskie współpracuje z instytucjami oświatowymi i kulturalnymi, stowarzyszeniami, organizacjami społecznymi, fundacjami oraz kościołami. Działania te mają na celu promowanie zarówno materialnych, jak i niematerialnych wartości dziedzictwa kulturowego całej gminy. Wsparcie dla tych inicjatyw zapewniały również projekty edukacyjne oraz promocyjno-turystyczne, ukierunkowane na podnoszenie świadomości kulturowej i rozwijanie zainteresowania zabytkami wśród mieszkańców.

W okresie od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2024 r. Gmina Strzelce Opolskie realizowała założenia Gminnych Programów Opieki nad Zabytkami – na lata 2020-2023 oraz na lata 2024-2027, wykorzystując w tym celu pełne możliwości formalno-prawne, finansowe oraz merytoryczne.

Zadania przedstawione w niniejszym sprawozdaniu potwierdzają, że Gmina aktywnie angażuje się w działania z zakresu ochrony i opieki nad zabytkami, a także promocji dziedzictwa kulturowego regionu.

Jednym z kluczowych priorytetów realizowanych GPOnZ jest wspieranie remontów i konserwacji najbardziej wartościowych obiektów zabytkowych. Wyrazem świadomej polityki Gminy w tym zakresie są działania motywujące właścicieli zabytkowych nieruchomości do podejmowania prac konserwatorskich. Cel ten realizowany jest poprzez udzielanie dotacji z budżetu gminy na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków. Wysokość środków przeznaczonych na ten cel określana jest każdorazowo w uchwale budżetowej. W 2024 r. na dotacje przeznaczono kwotę 137 726,61 zł.

W latach 2023-2024 wykonano szereg prac konserwatorskich, remontowych, związanych z bieżącym utrzymaniem obiektów zabytkowych – łącznie wyremontowano 46 obiektów (21 obiektów w 2023 r. i 25 obiektów w 2024 r.) i wydano na te działania 18 573 275,88 zł (2023 r. – 4 047 804,69zł, 2024 r. – 14 525 471,19 zł). W tym pozyskano środki ze źródeł zewnętrznych w wysokości 1 967 370,17 zł.

W latach 2023-2024 przeprowadzono szereg prac porządkowych na terenach zabytkowych parków oraz cmentarzach znajdujących się na terenie gminy: w 2023 r. wydano – 928 658,12 zł, natomiast w 2024 r. – 199 055,28 zł.

Dodatkowo w latach 2023-2024 na zadania takie jak działanie jednostek, takich jak np. Punkt Informacji Turystycznej, wydruk ulotek, organizacja i promocja imprez itp. wydano 250 475,00 zł.

Na różnego rodzaju publikacje, wydruki, książki przeznaczono – 19 400,00 zł (2023 r. – 12 160,00 zł, 2024 r. – 7 240,00 zł). Łącznie w tych latach wydano 7 390 folderów, książek itp.

Podsumowując, należy podkreślić, że realizacja priorytetów przebiegała w sposób kompleksowy i spójny, dzięki różnorodnym, wzajemnie uzupełniającym się działaniom, które wspólnie prowadziły do osiągnięcia założonych celów. Zadania te obejmowały zarówno bezpośrednie działania konserwatorskie, poprawiające stan techniczny i estetyczny zabytków, jak i projekty edukacyjne oraz promocyjne, upowszechniające lokalne dziedzictwo kulturowe oraz budujące społeczną świadomość w zakresie jego ochrony.

Niezwykle istotną rolę w tym procesie odegrały instytucje kultury, których wysoka aktywność stanowiła fundament skutecznej edukacji kulturalnej. Dzięki dynamicznej, atrakcyjnej i stale aktualizowanej ofercie, placówki te skutecznie angażują odbiorców, promując lokalne dziedzictwo i kształtując postawy sprzyjające jego ochronie.

Na szczególnie podkreślenie zasługuje również sprawne i zaangażowane działanie komórek organizacyjnych Urzędu Miejskiego w Strzelcach Opolskich, które odgrywają kluczową rolę w koordynacji, nadzorze i realizacji zadań związanych z ochroną dziedzictwa kulturowego. Ich efektywność i profesjonalizm istotnie przyczyniają się do powodzenia podejmowanych inicjatyw.